

Willem van Kooten

De Geit

Door het Ministerpark fietsten we naar het Christelijk Lyceum aan de Lage Naarderweg 47 waar nu de TROS zetelt. Ik begon daar in september '53 in klas 1C, op de hoek, aan de Lage Naarderweg-kant. In juni 1953 deed ik toelatingsexamen, in het gymnastieklokaal, met nog zo'n 130 leeftijdgenoten. In korte broek. Ik had een tien voor aardrijkskunde, en de rest was ook niet mis. Die tien dankte ik aan het feit dat ik als enige het antwoord wist op de vraag hoe de watersnood van 1 februari 1953 – vijf maanden eerder en nog vers in het geheugen – had kunnen ontstaan. Het kwam door een uitzonderlijke combinatie van volle maan, springvloed en een zware noordwesterstorm, wist ik te melden.

Dankzij die goede cijfers kwam ik in aanmerking voor schoolboeken. Dat kwam mijn vader goed uit, want ik was de oudste van zeven kinderen, het jaar daarna van acht. Die schoolboeken moest je, vlak voor het schooljaar begon, ophalen bij de conciërge, die de Geit werd genoemd. Op zijn kantoor, dat het geitenhok werd genoemd, naast de hoofdingang. Als je hem zag, was er geen twijfel mogelijk waaraan hij die bijnaam had te danken. Hij had een zoon, sprekend zijn vader. Die werd dus geitenjong genoemd. Die bijnaam had vader geit al toen ik daar op school kwam. Mijn moeder was begin jaren dertig ook een tijdje leerling en zij heeft hem daar zien komen als hulpconciërge. Ze beweert dat hij toen al direct de Geit werd genoemd. En dat is altijd zo gebleven. Eigenlijk heette hij Hoekzema, maar eerlijk gezegd vergde het enig nadenken voor ik op z'n echte naam kwam.

Uitgerekend bij die man moest ik de schoolboeken halen, met stempel voorin 'Eigendom Christelijk Lyceum' of zoiets. Ik geneerde me daarvoor. Andere jongens bestelden hun boeken gewoon bij het Gooische Boekhuis of Schaaf. Of bij Van Dijk's Boekhuis in Kampen of bij de Boekenwurm op de Groest, tweedehands.

Dat ging ik ook doen in het tweede jaar en later, nadat ik in mijn vaders boekenkast eerst zijn Homerus en

Herodotus en de bijbehorende woordenboeken had opgedoken. Edities van ver voor de oorlog, maar klassiek is klassiek nietwaar? Wat ik miste, zocht en vond ik bij de Boekenwurm of elders. Zo min mogelijk boeken van de Geit, wilde ik. Ik had een hekel aan die man omdat hij iets van me wist waarvan ik niet wilde dat hij het wist, noch iemand anders. Op de Geit was achteraf eigenlijk niet zo veel aan te merken, behalve dat hij een zuurpruim was, maar wat wil je met zo'n bijnaam – die hij geweten moet hebben! Hij deed gewoon z'n werk als conciërge. Telaarcomers noteren bijvoorbeeld. En onvoldoende-briefjes uitdelen en inzamelen die je vader voor gezien moest tekenen. Of – in mijn geval – mijn moeder die daarmee wat makkelijker omging.

De baas van de Geit was conrector Burgwal – ook al daar van voor de oorlog – die eigenlijk gymnastiekleraar was, maar voor orde en rust zorgde, want hij had de wind eronder. Hij was ook de drijvende kracht achter gymnastiekvereniging Odilo – Ons Doel Is Lichamelijke Opvoeding – die op hoogtijdagen door de straten marcheerde achter de muziek van Beatrix aan. De Geit woonde in een dienstwoning op het schoolterrein, aan de kant van de Sumatralaan. En dat huis is verdwenen, zei een andere oud-leerling me onlangs. Ik ben gaan kijken. Inderdaad: weg.

Die barbaren van de TROS! Voor het eerst voelde ik me schuldig jegens de Geit.